
Obsah

Československým čtenářům	7
První část	
<i>Sociologické poznání a sociální praxe — celková analýza</i>	9
Kapitola první	
O vzájemném působení mezi sociologií a sociální praxí	11
1. Dialektická jednota sociologického poznání a sociální praxe — imanentní rys marxistické sociologie	11
2. Cyklus „sociální praxe — sociologické poznání — sociální praxe“	23
3. Základní směry prohlubování vztahů mezi sociologií a společenskou praxí	34
<i>Sociologické poznání před novými úkoly praxe</i>	35
<i>Nutnost vyšší profesionalizace sociologické fronty</i>	44
Kapitola druhá	
Sociologický přístup a politická praxe	49
1. Sociologie a vědecká podmíněnost politiky	49
2. Sociologie a její vliv na politickou praxi	55
<i>Sociologický přístup a politický způsob myšlení a činnosti</i>	55
<i>Sociologické poznání jako základ politických závěrů</i>	59
3. Sociologie v Bulharsku a dubnový kurs	62
Druhá část	
<i>Aktuální společenské problémy a úloha vědy při jejich řešení</i>	69

Kapitola třetí

Vědeckotechnická revoluce a dvě cesty společensko-ekonomického rozvoje	71
1. Věda a vědeckotechnická revoluce	71
2. Budoucnost vědeckotechnického pokroku, budoucnost a vědeckotechnický pokrok	82
<i>Vznik a podstata globálních problémů</i>	84
<i>Výběr bez alternativ</i>	88
3. Vědeckotechnická revoluce, dva systémy, dva typy pokroku	89
<i>Kapitalismus a vědeckotechnická revoluce</i>	89
<i>Dvě revoluce — jeden objektivní cíl</i>	94

Kapitola čtvrtá

Sociologické aspekty intelektualizace společenské praxe	100
1. Podstata intelektualizace	102
2. Intelektualizace — zákonitý historický proces	108
<i>Rozhodující mezník ve vývoji práce a člověka</i>	108
<i>Současná etapa intelektualizace</i>	111
3. Intelektualizace a osobnostní faktor	114
<i>Intelekt a „intelektuální technika“</i>	115
<i>Člověk v centru problému intelektualizace</i>	116
4. Vzdělání a intelektualizace společenské praxe	120
<i>Adekvátní systém vzdělávání</i>	120
<i>Nezbytnost organického spojení mezi vědou a vzděláním</i>	126
5. Věda a intelektualizace	130
<i>Základní aspekty materiálně výrobní funkce vědy</i>	131
<i>Součinnost „věda — kultura“</i>	136
<i>Směry budoucích výzkumů</i>	138

Kapitola pátá

Efektivnost — strategický problém	142
1. Sociologické aspekty efektivnosti	144
2. Efektivnost a věda	146
3. Efektivnost vědy	148
<i>Vnitřní efektivnost vědy</i>	150
<i>„Vnější“ efektivnost vědy</i>	154
<i>Dialektika vnitřní a „vnější“ efektivnosti vědy</i>	156
4. Vědecká politika a efektivnost	157

Kapitola šestá	
Multiplikační přístup a rozvoj vědy	163
1. Základní rysy multiplikačního přístupu	163
2. Znásobený efekt	166
3. Multiplikace vědeckého efektu	169
<i>Multiplikační přístup vytváří vědě problémy</i>	169
<i>Multiplikační přístup a efektivnost vědy</i>	172
Kapitola sedmá	
Intenzifikace sociálně ekonomického rozvoje	175
1. Podstata intenzifikace	175
2. Intenzifikace — věda	185
Třetí část	
<i>Věda jako sociální instituce před novými požadavky společenského rozvoje</i>	189
Kapitola osmá	
Od extenzivního k převážně intenzivnímu rozvoji vědy	191
1. Intenzifikace vědy — objektivní nutnost	191
2. Požadavky a možnosti	195
Kapitola devátá	
Nejen člověk . . .	208
1. Intenzivní rozvoj materiálně technické základny vědy	208
<i>Věda a technické vybavení</i>	208
<i>Vědecké nástroje</i>	212
<i>Úkoly a perspektivy</i>	223
2. Intenzifikace vědeckoinformační činnosti	230
<i>Nové pojetí</i>	230
<i>Vědeckoinformační činnost a intenzifikace vědecké činnosti</i>	234
<i>Stav a problémy</i>	239
<i>Názory kolem nás</i>	241
<i>. . . A u nás</i>	244
<i>Problémy budoucnosti</i>	248
Kapitola desátá	
. . . Ale pouze prostřednictvím člověka	251
1. Kádrový potenciál bulharské vědy	251

2. Individuální subjekt vědecké činnosti	260
<i>Kteří vědci rozvíjejí vědu?</i>	260
<i>Hodnocení kvality vědce</i>	264
<i>Talent ve vědě</i>	268
<i>Mladí lidé ve vědě</i>	273
3. Vědecká společnost jako kolektivní subjekt vědecké činnosti	278
Sociologie před novými úkoly	
(Dodatek pro české vydání)	288
1. Dnešní principiálně nová situace	288
2. Vědeckotechnická revoluce a budování rozvinutého socialismu	290
3. Prosazování a postupné uplatňování principů socialistické samosprávy	293
4. Člověk a lidský faktor v centru zájmu sociologické činnosti	295
5. Další rozvoj a obohacování sociologie	296
Doslov	301
Citovaná literatura a poznámky	325